

1. SPOTKANIA PREZESA SEP
2. 38. POSIEDZENIE ZARZĄDU GŁÓWNEGO SEP
3. MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ ELEKTRYKA 2018
4. SPOTKANIE Z CZŁONKAMI WSPIERAJĄCYMI SEP
5. KALENDARIUM
6. HISTORIA WIELKICH ODKRYĆ I WYNAŁAZKÓW
7. PUBLIKACJE II KONGRESU ELEKTRYKI POLSKIEJ

1. SPOTKANIA PREZESA SEP

5.06.2018 r. – prezes SEP Piotr Szymczak spotkał się z kandydatem na stanowisko redaktora naczelnego czasopisma *ELEKTRONIKA – konstrukcje, technologie, zastosowania* p. Zbigniewem Piotrowskim,

6.06.2018 r. – prezes SEP Piotr Szymczak spotkał się z Jackiem Szyke – doradcą i pełnomocnikiem ds. energetyki,

7.06.2018 r. – prezes SEP przewodniczył obradom ZG SEP,

8.06.2018 r. – prezes SEP otworzył Międzynarodowy Dzień Elektryka w siedzibie Instytutu Elektrotechniki w Warszawie-Międzylesiu, którego tematem przewodnim była elektromobilność oraz wystąpił z prezentacją „Karol Rezniewski – polski pionier maszyn elektrycznych i elektromobilności”.

oprac. Anna Jachimowicz - Dział Prezydialny Biura SEP

2. 38. POSIEDZENIE ZARZĄDU GŁÓWNEGO SEP

W dniu 7 czerwca 2018 r. odbyło się w Warszawie ostatnie zebranie Zarządu Głównego SEP w kadencji 2014-2018.

Zarząd Główny SEP:

- **zaakceptował:** informacje dotyczące przygotowań do XXXVIII WZD w Poznaniu, plan i budżet Pracowni Historycznej, treść umowy na wykonanie ławeczki - pomnika, stan przygotowań do obchodów MDE 8 czerwca 2018 r. w Międzylesiu, regulamin Komitetu SEP ds. technologii grafenowej,

- **zapoznał się z:** informacją finansową za 4 miesiące 2018 r., informacją o kandydatach zgłoszonych do władz i organów SEP na kadencję 2018-2022, informacją o działalności Zespołu Ekspertów SEP i zaakceptował ideę powołania sądu arbitrażowego SEP,

- **podjął uchwałę w sprawie:** powołania na stanowisko redaktora naczelnego miesięcznika *Elektronika* dr. hab. inż. Zbigniewa Piotrowskiego (WAT) oraz podziękował dotychczasowemu redaktorowi naczelnemu prof. dr. hab. inż. Jerzemu Klamce, który złożył rezygnację z pełnienia dotychczasowej funkcji, udzielenia absolutorium sekretarzowi generalnemu SEP za okres od 1 sierpnia 2017 r. do 7 czerwca 2018 r., nadania medali, odznaczeń i wyróżnień SEP.

Fot. 1. Członkowie Zarządu Głównego SEP w kadencji 2014-2018 z pracownikami Działu Prezydialnego Biura SEP.

Na zakończenie zebrania prezes SEP Piotr Szymczak podziękował wszystkim uczestnikom za wspólną pracę i wkład włożony w rozwój Stowarzyszenia oraz wręczył każdemu upominek książkowy wraz z listem gratulacyjnym.

oprac. Krzysztof Woliński - rzecznik prasowy SEP

fot. Jan Kowalski

3. MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ ELEKTRYKA 2018

Tradycyjnie, jak co roku, obchodzimy Międzynarodowy Dzień Elektryka czyli święto którego patronem jest André Marie Ampère, wybitny fizyk i badacz elektromagnetyzmu. Tegoroczne obchody zorganizowane zostały we współpracy Zarządu Głównego SEP, Instytutu Elektrotechniki oraz Oddziału Warszawskiego SEP i w ramach współpracy miały miejsce w Instytucie Elektrotechniki w Warszawie-Międzylesiu. Tematem wiodącym wydarzenia była **elektromobilność**.

Fot. 2. Prezydium MDE 2018, od lewej: Jacek Nowicki sekretarz generalny SEP, Tomasz Błażejczyk dyrektor Instytutu Elektrotechniki, Piotr Szymczak prezes SEP, Ryszard Marcińczak prezes Oddziału Warszawskiego SEP, Ewa Mańkiewicz-Cudny prezes FSNT-NOT.

Otwarcia wydarzenia dokonał sekretarz generalny SEP Jacek Nowicki, który przywitał zgromadzonych gości oraz poprosił o zabranie głosu prezesa SEP Piotra Szymczaka, następnie głos zabrał dyrektor Instytutu Elektrotechniki Tomasz Błażejczyk, prezes Oddziału Warszawskiego SEP Ryszard Marcińczak oraz prezes Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych Naczelnej Organizacji Technicznej Ewa Mańkiewicz-Cudny.

Fot. 3. Uczestnicy Międzynarodowego Dnia Elektryka 2018.

Po przywitaniu i zabraniu głosu przez gości przystąpiono do I części wydarzenia, w której prezentację przedstawił prezes SEP Piotr Szymczak. Prezentacja ta miała na celu przybliżenie osoby Wacława Kamila Rechniewskiego - wybitnego polskiego pioniera maszyn elektrycznych i elektromobilności. Kolejnym wygłoszonym referatem był referat kol. Marcina Hołuba z Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego, który przedstawił zagadnienia związane z elektromobilnością oraz przyszłością tej dziedziny techniki. Po zapoznaniu się z przyszłością elektromobilności zgromadzeni goście mogli zapoznać się z systemami ładowania autobusów elektrycznych komunikacji miejskiej, który został zaprezentowany przez dyrektora Instytutu Elektrotechniki Tomasza Błażejczyka oraz Krzysztofa Tomczuka. Ostatnim tematem związanym z elektromobilnością był referat wygłoszony przez kol. Radosława Gutowskiego - przewodniczącego Polskiego Komitetu Elektromobilności SEP - „Nowoczesne zasobniki energii na potrzeby elektromobilności”.

Po zakończeniu części merytorycznej tradycyjnie przystąpiono do wręczenia wyróżnień i medali SEP oraz nagród w konkursach. Wyróżnienia przyznane podczas wydarzenia:

Godność Zasłużonego Seniora SEP – kol. Januszowi Drużyckiemu z Oddziału Warszawskiego SEP.

Szafirowa Odznaka Honorowa SEP:

kol. Małgorzata Gregorczyk – O. Warszawski SEP,
kol. Ewa Materska – O. Warszawski SEP,
kol. Zbigniew Jaworski – O. Toruński SEP,

Złota Odznaka Honorowa SEP:

kol. Magdalena Seliga-Sielska – O. Warszawski SEP,
kol. Bogusław Muszyński – O. Warszawski SEP,

Diamentowa Odznaka Honorowa NOT:

kol. Ryszard Chojak – O. Warszawski SEP,

Medal im. Mieczysława Pożaryskiego otrzymali:

kol. Jacek Nowicki – O. Warszawski SEP,
kol. Jerzy Szczurowski – O. Elektroniki, Informatyki, Telekomunikacji SEP,
kol. Anna Wójcikowska – O. Warszawski SEP,
kol. Andrzej Grzonkiewicz – O. Łódzki SEP.

Medal im. Jana Obrąpalskiego otrzymał kol. Jerzy Mąsior z Oddziału Tarnobrzskiego SEP, Medal im. Michała Doliwo-Dobrowolskiego otrzymał prof. dr hab. inż. Henryk Sibilski, Medal im. Romana Podoskiego otrzymał dr hab. inż. Krzysztof Zymmer.

Wręczono również dyplomy laureatom konkursu kół SEP oraz 42. edycji Konkursu im. prof. Mieczysława Pożaryskiego na najlepsze prace opublikowane w czasopismach-organach SEP w roku 2017. Medal im. prof. Plamitzera, przyznany przez Politechnikę Opolską, otrzymał prezes SEP - Piotr Szymczak.

Na zakończenie części oficjalnej podpisane zostało porozumienie o współpracy pomiędzy Instytutem Elektrotechniki a Stowarzyszeniem Elektryków Polskich.

Fot. 4. Podpisanie porozumienia, od lewej: Krzysztof Woliński wiceprezes SEP, Piotr Szymczak prezes SEP, Tomasz Błażejczyk dyrektor Instytutu Elektrotechniki.

Po zakończeniu części oficjalnej uczestnicy wydarzenia udali się na wspólne grillowanie oraz zwiedzanie laboratoriów Instytutu Elektrotechniki oraz prezentację najnowszych samochodów elektrycznych i hybrydowych firm Hyundai, Toyota oraz BMW a także stacji ładowania pojazdów elektrycznych. Udział w wydarzeniu wzięło ponad 150 osób.

oprac. Mariusz Poneta - Biuro SEP

fol. Bogusław Muszyński

4. SPOTKANIE Z CZŁONKAMI WSPIERAJĄCYMI SEP

W dniu 8 czerwca 2018 r. w Małej Auli Instytutu Elektrotechniki w Warszawie-Międzylesiu odbyło się spotkanie prezesa SEP – Piotra Szymczaka z przedstawicielami członków wspierających SEP. Spotkanie otworzył i zebranych serdecznie powitał gospodarz spotkania – dyrektor Instytutu Elektrotechniki – Tomasz Błażejczyk oraz prezes SEP – Piotr Szymczak. W spotkaniu udział wzięli również sekretarz generalny SEP - Jacek Nowicki.

Fot. 5. Spotkanie Członków Wspierających SEP.

Program spotkania obejmował:

1. Otwarcie zebrania – prezes SEP Piotr Szymczak i dyrektor IEL Tomasz Błażejczyk.
2. Informację nt. przygotowań do XXXVIII Walnego Zjazdu Delegatów SEP i jubileuszu 100-lecia SEP – ref. prezes SEP Piotr Szymczak.
3. Działalność Instytutu Elektrotechniki omówił dyrektor IEL Tomasz Błażejczyk.
4. Komunikat nt. działalności Rady Firm Przemysłu Elektrotechnicznego i Energetyki SEP przekazał przewodniczący Rady Jerzy Kurella.
5. Prezentację nt. działalności Zespołu Ekspertów SEP przedstawił przewodniczący Zespołu Juliusz Talarczyk.
6. Dyskusję nt. roli członków wspierających w Stowarzyszeniu i sformułowanie wniosków na WZD w Poznaniu.

oprac. i fot. Anna Dziecioł – Specjalista Działu Naukowego SEP

5. KALENDARIUM

4 CZERWCA

2000 - amerykański Teleskop Kosmiczny Comptona spłonął w atmosferze nad Pacyfikiem. Teleskop prowadził obserwacje w zakresie promieniowania gamma. Nosił imię Arthura Comptona, amerykańskiego fizyka, który odkrył nazwany jego imieniem efekt, polegający na rozpraszaniu promieniowania gamma na swobodnych lub słabo związanych w atomach elektronach.

5 CZERWCA

1862 – urodził się Allvar Gullstrand (zm. 28 lipca 1930 r. w Sztokholmie) – okulista szwedzki. Skonstruował wiele przyrządów okulistycznych, m.in. oftalmoskop elektryczny bezodblaskowy oraz lampę szczelinową (1911 r.). Badał problem rozpoznania i korygowania astygmatyzmu. Za całość prac nad dioptryką oka został wyróżniony Nagrodą Nobla w dziedzinie fizjologii lub medycyny w 1911 r.

6 CZERWCA

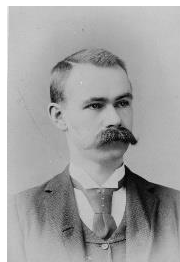
1850 – urodził się Karl Ferdinand Braun (zm. 20 kwietnia 1918 r. w Brooklynie) – niemiecki fizyk, laureat Nagrody Nobla w dziedzinie fizyki (1909 r.). W 1897 r. zbudował pierwszy oscyloskop z kineskopem. Prowadził także badania nad komunikacją radiową, opracował m.in.: prostownik kryształkowy, detektor kryształkowy. Guglielmo Marconi przyznał się do „pożyczenia” niektórych z patentów Brauna.

7 CZERWCA

1886 – zmarł Richard March Hoe (ur. 12 września 1812 r.) - amerykański wynalazca i przemysłowiec. W 1846 r. skonstruował rotacyjną prasę drukarską, która pozwalała na druk ok. 20 000 egzemplarzy gazety na godzinę. Wymagała ona jednak podawania pojedynczych arkuszy papieru. W 1871 r. Hoe zaprezentował model prasy zaopatrującej się automatycznie w papier z roli.

8 CZERWCA

1887 – Amerykanin Herman Hollerith opatentował maszynę liczącą używającą kart dziurkowanych jako nośnika zapisu danych. System maszyn licząco-analitycznych wykorzystywał karty dziurkowane, odczytywane raczej pneumatycznie niż z zastosowaniem elektryczności. W tej postaci system nigdy nie został uruchomiony. W opracowaniu tym widać wyraźny wpływ innych prac Holleritha nad konstrukcją układów hamulcowych dla kolei.

9 CZERWCA

1891 – zmarł Ludvig Valentin Lorenz (ur. 18 stycznia 1829 r.) – duński matematyk i fizyk. Opracował równania matematyczne wyjaśniające zjawiska takie jak zależności pomiędzy załamaniem światła a gęstością czystej substancji przezroczystej, a także zależność między przewodnością elektryczną i cieplną metalu a temperaturą (prawo Wiedemanna-Franza-Lorenza).

1919 – Mieczysław Pożaryski został wybrany na pierwszego prezesa Stowarzyszenia Elektrotechników Polskich podczas Pierwszego Ogólnopolskiego Zjazdu Elektrotechników.

10 CZERWCA

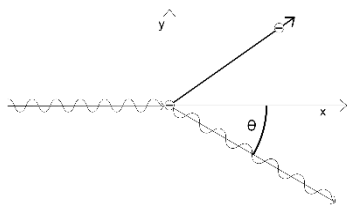

1836 – zmarł André Ampère, francuski matematyk, fizyk (ur. 1775 r.). Zarząd Główny Stowarzyszenia Elektryków Polskich, 27 czerwca 1985 r. podjął uchwałę w sprawie ogłoszenia roku 1986 Rokiem Ampère'a, a 10 czerwca, dzień śmierci uczonego - Dniem Elektryka na całym świecie. W uchwale tej *expressis verbis* stwierdzono, że „wielka elektrotechnika zaczęła się od prac Ampère'a w latach 1820–1826”.

oprac. Jerzy Szczurowski - SEP COSiW

źródło: pl.wikipedia.org

6. HISTORIA WIELKICH ODKRYĆ I WYNALEZKÓW

Zjawisko Comptona, rozpraszanie komptonowskie to zjawisko rozpraszania promieniowania X (rentgenowskiego) i promieniowania gamma, czyli promieniowania elektromagnetycznego o dużej częstotliwości, na

swobodnych lub słabo związanych elektronach, w wyniku którego następuje zwiększenie długości fali promieniowania. Za słabo związany uważamy przy tym elektron, którego energia wiązania w atomie, cząsteczce lub sieci krystalicznej jest znacznie niższa, niż energia padającego fotonu. Zjawisko przebiega w tym przypadku praktycznie tak samo, jak dla elektronu swobodnego. Arthur H. Compton zajmował się badaniem rozpraszania promieni Roentgena w materii od roku 1917. Usiłował wyjaśnić obserwowane niezgodności pomiędzy klasyczną teorią rozpraszania fali elektromagnetycznej na ładunkach elektrycznych (rozpraszanie Thomsona) a wynikami pomiarów. Obserwowane niezgodności dotyczyły natężenia rozproszonego promieniowania i zależności tego natężenia od kąta rozproszenia. Po kilku nieudanych próbach wyjaśnienia zjawiska na gruncie klasycznej teorii fal elektromagnetycznych, Compton zaczął podejrzewać, że może ono polegać na rozpraszaniu na pojedynczych elektronach. Zestawił więc aparaturę, która pozwalała mu mierzyć nie tylko natężenie, ale i długość fali rozproszonego promieniowania, wykorzystując prawo Bragga. Pomiar pokazały, że część promieniowania rozproszonego jest przesunięta w stronę większych długości fali, przy czym przesunięcie to rośnie ze wzrostem kąta rozproszenia. Wynik ten Compton usiłował wyjaśnić początkowo efektem Dopplera. Jednak wkrótce stwierdził, że wyjaśnienie to nie jest zgodne z jego pomiarami i znalazł inne, oparte na założeniu, że rozpraszanie jest spowodowane zderzeniami pojedynczych kwantów promieniowania z elektronami. Wynik ten Compton ogłosił w roku 1922, a opublikował w roku 1923. W roku 1927 otrzymał za tę pracę Nagrodę Nobla. Doświadczenie Comptona było pierwszym i do dziś pozostaje jednym z elegantniejszych doświadczeń demonstrujących korpuskularną naturę promieniowania elektromagnetycznego. Większość fizyków ok. roku 1920 (w tym i sam Compton) uważała zaproponowaną przez Plancka i Einsteina hipotezę kwantów światła za rodzaj modelu matematycznego, odmawiając kwantom fizycznego istnienia. Dla wyników Comptona nie dawało się jednak znaleźć wyjaśnienia na gruncie teorii falowej, zaś proste i eleganckie wyjaśnienie opierało

się na założeniu, że kwanty światła rozpraszają się w zderzeniach z pojedynczymi elektronami, że tak przed, jak i po zderzeniu mają jednoznacznie określony kierunek ruchu i że niosą nie tylko energię, ale i pęd – czyli że zachowują się jak klasyczne cząstki. Jednocześnie jednak w tym samym doświadczeniu pomiar energii (długości fali) rozproszonego promieniowania opierał się na wykorzystaniu jego falowej natury, a konkretnie zjawiska dyfrakcji. Niedługo po opublikowaniu wyników Comptona dualizm korpuskularno-falowy stał się powszechnie uznaną koncepcją, a kwanty światła, nazwane wkrótce fotonami, przestały być uważane za twór czysto matematyczny, lecz zostały uznane za realne byty fizyczne.

oprac. Jerzy Szczurowski - SEP COSiW

źródło: pl.wikipedia.org

7. PUBLIKACJE II KONGRESU ELEKTRYKI POLSKIEJ

W odpowiedzi na wielokrotne zapytania informujemy, że są jeszcze do nabycia publikacje II Kongresu Elektryki Polskiej.

Obecnie w sprzedaży:

I Tom Monografii II Kongresu Elektryki Polskiej – Założenia i organizacja + płyta CD – cena 50 zł,

III Tom Monografii II Kongresu Elektryki Polskiej – Raport Energia elektryczna dla pokoleń + płyta CD – cena 50 zł,

Dla osób posiadających II Tom Monografii II Kongresu Elektryki Polskiej – Prace naukowe, propo-

nujemy:

jeden tom I bądź III + box w cenie 75 zł,

dwa tomy (I i III) + box w cenie 115 zł.

W sprzedaży jest również dostępny komplet trzech tomów w boksie o wartości 400 zł w cenie 300 złotych.

Do cen należy doliczyć ewentualne koszty przesyłki (ok. 15 -20 zł) zależne od liczby sztuk.

Zamówienia można składać pod numerem telefonu: 533 314 914 bądź na adres m.poneta@sep.com.pl.

Tydzień w SEP [177] 4 - 10 czerwca 2018

Zespół redakcyjny:

Olga Górczak-Żaczek - redaktor naczelny, Katarzyna Gut - sekretarz, Bolesław Pałac
Mariusz Poneta - redaktor techniczny, Krzysztof Lewandowski - redaktor techniczny
Krzysztof Woliński - rzecznik prasowy SEP

KONTAKT Z REDAKCJĄ:

ul. Świętokrzyska 14, 00-050 Warszawa,
tel. (22) 556 43 05, kom. 533 314 914
e-mail: redakcja.sep@sep.com.pl